

युर्मत् adj. dass. TS. 5, 4, 8, 5. TBr. 2, 7, 48, 4. Çat. Br. 9, 3, 2, 5. Pañśāy. Br. 16, 14, 6. 19, 8, 5.

युगपत्त m. = युगपत्त *Bauhinia variegata* RATNAM. 157.

युगपत्त्रिका f. = युगपत्त्रिका *Dalbergia Sissoo* Roxb. ÇABDAR. im ÇKDr.

युगपर्णा (यु० + पर्णा) m. *Bauhinia variegata* und *Alstonia scholaris* RĀGAN. im ÇKDr.

युगफला (यु० + फला) f. N. verschiedener Pflanzen, = इन्द्रचिर्मिटी und वृश्चिकाली RĀGAN. im ÇKDr. = गन्धिका RATNAM. ebend.

युगफलोत्तम (युग - फल - उ०) m. *Aclepias rosea* RATNAM. bei WILSON.

युगविपुला (यु० + वि०) f. ein best. *Metrum* Ind. St. 8, 343.

युगिम् (von युग) adj. ÇAT. 3, 4.

युग्य (von युग) gaṇa गवादि zu P. 5, 1, 2. = युगस्य वोढा P. 4, 4, 76. AK. 2, 9, 64. H. 1261. युग्यै = युगमर्हति gaṇa दृपडादि zu P. 5, 1, 66. युग्य (angeblich partic. fut. pass. von 1. युज्) = पत्त P. 3, 1, 121. Vop. 26, 20.

AK. 2, 8, 2, 26. H. 759. HALĀ. 2, 294. n. 1) *Wagen* M. 8, 293. fg. विमुक्त-युग्यकवच MBH. 10, 129. R. GORR. 1, 71, 3, 2, 73, 6. RĀGĀ-TAR. 5, 33. — 2) *Jochthier* JĀGĀ. 2, 298. श्रान्त^० MBH. 1, 3292. KĀM. NITIS. 13, 23. RĀG. 5, 49, 12, 84. यानयुग्यम् *Wagen und Pferde* MBH. 3, 2262. 14922. R. 1, 69, 3 (यानं युगमम् ed. Bomb.). 2, 89, 18. यानं युगमम् (collect.) dass. MBH. 4, 535. R. GORR. 2, 97, 23. युग्यमज्ञाविकम् MBH. 13, 2793. Hier und da fälschlich युग्य geschrieben. — 3) जमदग्नेर्जतं युग्यम् (v. l. युज्यम्) N. eines Sāman Ind. St. 3, 217, a. — Vgl. दत्तिणा^०, सव्या^०.

युग्यवाह (यु० + वाह) m. *Wagenlenker* RĀGĀ-TAR. 6, 264. 7, 482.

युज्, युञ्जति DhĀTUP. 3, 50 (वर्जने).

युज् s. अयुज्.

युञ्जन् m. Bez. einer best. Mischlingskaste: गङ्गापुत्रस्य कन्यायां वीर्येण वेषधारिणः । वभूव वेषधारी च पुत्रो युञ्जी प्रकीर्तितः ॥ BHARNAV. P. im ÇKDr. योगिन् st. dessen Verz. d. Oxf. H. 22, a, 7.

युक्, युक्कति (युक्कति प्रमदे DhĀTUP. 7, 35) weichen, sich wegmachen von (abl.): न यो युक्कति तिष्येइं यथा द्विवः RV. 5, 54, 13. इतो युक्कत्सामुरः 8, 39, 2. — Vgl. 3. यु.

— प्र abwesend sein (मनसा mit der Aufmerksamkeit): sodann auch ohne diesen Zusatz gleichgiltig —, achtlos sein: या सम्राज्ञा मनसा न प्रयुक्कतः RV. 10, 63, 5. वेनंता न प्रयुक्कतः । धृतव्रताय दाम्पुषे 1, 25, 6. कदा च न प्रयुक्कस्युभे नि पांसि जन्मनी VĀLAKH. 4, 7. — Vgl. अयुक्कत्.

1. युज्, युनक्ति, युञ्जति DhĀTUP. 29, 7 (योगे). अनुयुञ्जसे HARIV. 3037. युञ्जते 3. sg. ÇVETĀÇV. Up. 2, 6. MBH. 13, 750. अयुञ्जम् 5, 7291. युञ्जत = अयुञ्ज 1, 7982. ved. युञ्जे, युनंजते, योज, योजम्, योजते und युयोजते (RV. 8, 59, 7) 3. sg.; युयोज, युयुजे, युयुजे; अयुजत्, अयुजि, अयुजन्, युजत्, अयुजत 3. pl.; योद्ये; युज्यते, अयोजि; युक्ता, युक्ताय VS. 11, 3; योक्तुम्, युजे infin. RV. 8, 41, 6. 1) schirren, anspannen; Ross und Wagen: युज्यते रथः RV. 4, 15, 1. युक्ता हरिभ्यामुप यासद्वाङ् 5, 40, 4. 56, 6. कमच्छा युञ्जाये रथम् 74, 3. यामेषु यद्वं युञ्जते श्रमे 1, 87, 3. (उषाः) गोभिर्रूपोभिर्युञ्जानां fahrend mit 5, 80, 3. 2, 18, 3. 3, 26, 4. 7, 16, 2. 23, 3. आस्थादथ स्वधया युज्यमानम् 78, 4. AV. 19, 13, 1. VS. 4, 33. 33, 2. ह्री इन्द्रो युयोजति RV. 8, 59, 7. योक्तेण योग्यं युञ्जति ÇAT. Br. 1, 9, 2, 33. अथोयो युञ्जति ÇĀKH. GRH. 1, 13, 8. युक्ता रूपान् MBH. 1, 192. 7948 (wo mit der ed. Bomb. अयुञ्जन् zu lesen ist). Spr. 2631. युज्यतां स्पन्दनेषु तुरंगाः PRAB. 78, 14. योद्यसि धुरि

धेनुकाः MBH. 3, 13035. (सत्समागमः) दुःखानां धुरि युज्यते so v. a. wird an die Spitze gestellt Spr. 3263. युक्ता रथवर्म HARIV. 4461. वाजिभिः R. GORR. 2, 38, 10. fg. युज्यतां युग्यम् 1, 71, 3. R. SCHL. 2, 70, 12. 3, 39, 4. MBH. 3, 11761. युक्तं angeschirrt, angespannt RV. 1, 116, 18. रथे युक्तां शश्वः 118, 4. 5, 27, 2. एतशो धूर्षु युक्तः 7, 63, 2. 4, 48, 4. *Wagen* 69, 2. AV. 13, 3, 9. MBH. 3, 2791. R. 2, 46, 27. R. GORR. 2, 38, 12. श्वैर्युक्तं मरुति स्पन्दने BHAG. 1, 14. MBH. 3, 11921. HARIV. 2439. R. 2, 39, 13. R. GORR. 4, 17, 3. वाजिरथान्युक्तान् R. SCHL. 2, 92, 31. रथेन खरयुक्तेन 2, 69, 15. 18. वाजिनः MBH. 3, 15672. भानुः सकयुक्ततुरंगः ÇĀK. 101. इन्द्रियाणि Spr. 5099. त्रियुक्तं mit Dreien bespannt KĀTJ. ÇA. 15, 1, 22. 22, 4, 15. चतुर्युक्तं MBH. 5, 3045. — 2) anspannen in verschiedenen Uebertragungen so v. a. in Thätigkeit setzen, in Gebrauch nehmen, zurüsten, verrichten u. dgl.: श्राद्धनिषा युज्यते वाज्यती RV. 5, 1, 3. die Soma-Steine (vgl. 10, 94, 6. 7) 40, 8. 43, 4. 3, 41, 2. 57, 4. 7, 42, 1. LĀTJ. 1, 10, 1. den Mörser RV. 1, 28, 5. यात्राणि ÇAT. Br. 4, 4, 4, 17. धिया युयुञ्ज इन्द्रवः RV. 1, 46, 8. व्यमुं त्वा रथं न वाजसातये । धिये पूषन्वपुत्सहि 6, 31, 3. VS. 11, 3. AIT. Br. 6, 23. युञ्जते मन उत युञ्जते धियः RV. 5, 81, 1. 7, 27, 1. VS. 11, 1. figg. (1, 3 = ÇVETĀÇV. Up. 2, 3 mit Varianten). इन्द्रियाणि मनो युक्ते सदशान्विध साः रथिः । इन्द्रियाणि मनो बुद्धिः तेजज्ञे युज्यते सदा ॥ MBH. 14, 1426. मनो उष्टम् — बुद्ध्या युञ्जति BuĀG. P. 3, 28, 7. ब्रह्मं RV. 10, 13, 1. नेदेव मो युनञ्जन्त्रं देवाः 31, 4. 27, 4. उग्रं युयुञ्ज पतनासु सासहिम् 8, 30, 12. युज्यन्ते यस्यामृबिजः AV. 12, 1, 38. TS. 3, 1, 10, 2. यज्ञम् ÇAT. Br. 1, 9, 2, 32. तेन (यज्ञया) यज्ञमथायुजत् । युञ्जानः स यज्ञवेद इति शास्त्रविनिश्चयः Verz. d. Oxf. H. 34, b, 15. वाचम् LĀTJ. 1, 8, 9. मा नो ऽतो ऽन्यत्पितरो युग्धम् (sc. वासः) ĀÇV. ÇA. 2, 7, 6. चतुः श्रात्रं क उ देवो युनक्ति, प्राणः युक्तः KENOP. 1. युज्यतां मरुती सेना werde gerüstet R. 2, 79, 9 (86, 13 GORR.). 92, 30 (101, 33 GORR.). MĀRK. P. 123, 4. तासामसुरसेनानां युज्यतीनाम् HARIV. 8063. अकालयुक्तसैन्य Spr. 6; vgl. युक्तसेन. आशिषो युयुजुः — आदिराजाय so v. a. sprach Segenswünsche BuĀG. P. 4, 19, 41. 9, 11, 29. युञ्जानः परमाशिषः 3, 13. नमो ऽयुत्सहि साक्षिणे brachten unsere Verehrung dar 4, 30, 26. प्रशस्ते कर्मणि तथा सच्छब्दः पार्थ युज्यते wird gebraucht, — angewandt BHAG. 17, 26. आदानमप्रियकारं दानं च प्रियकारकम् । अमीप्सितानामर्थानां काले युक्तं प्रशस्यते ॥ angewandt M. 7, 204. तं मामेवंविधम् — समर्थमरिनिग्रहे । कास्मानुनक्ति (so die ed. Bomb.) सारथ्ये anstellen bei MBH. 8, 1365. (तान्) युयोज स यथायोगमधिकारेषु 2, 1289. कार्यं मरुति युञ्जानः 12, 3498. योग्येषामत्यान्कार्येषु युञ्जति KATHĀS. 34, 194. तं प्रजासर्गरत्तायाम् — युयोज युयुजे ऽन्याश्च स वै सर्वप्रजापतीन् BuĀG. P. 4, 30, 51. श्रान्तुन्द्विग्वजये ऽयुञ्ज 10, 72, 12. वानरो ऽयं नरश्रेष्ठ युज्यतां सेतुकर्मणि R. 5, 94, 15. Spr. 3307. मरुति कर्मणि युज्यमानः beschäftigt mit BuĀG. P. 6, 3, 25. pass. sich rüsten zu (dat.): युद्धाय युज्यस्व BHAG. 2, 38. योगाय 50. कुराय कर्मणि युक्तः gerüstet zu MBH. 7, 881. यात्रायुक्तं SuÇa. 1, 122, 5. युक्त an's Werk gesetzt, angestellt, beschäftigt, obliegend, sich beflissigend, bedacht auf (die Ergänzung im loc. oder im comp. vorangehend) RV. 10, 27, 9. यथा युक्तो जीतवेदे न रिष्याः 31, 7. KĀTJ. ÇA. 3, 4, 22. P. 6, 2, 66. (चराः) ये युक्ता हुपदे मया MBH. 3, 7349. अयुक्तचार R. 3, 37, 7. 10. अश्वानां वारुणे युक्तः MBH. 3, 2635. ह्येषु 4, 315. अग्निषु R. GORR. 2, 109, 8. क्रियासु Spr. 763. आचारे M. 1, 108. स्वाध्याये, देवे कर्मणि 3, 75, 127. लोकस्याप्यायने 213. 4, 35. 6, 8. 7, 125. 9, 324. 326. MBH. 3, 1786. पौरा-